

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Izdanišče in uprava: Maribor, Slovenska ul. 11 / Telefon izdanišča 2440, uprava 2445
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglas
sprejema tudi oglašni oddetek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število rač. št. 11.400

Položaj v plebiscitnem Posaarju

PO DOLOČITVI GLASOV ANJA V JANUARJU L. 1935.

Velika diplomatska bitka, ki se je bila zadnje dni zaradi ureditve vprašanja plebiscita v Posaarju, je v svojem prvem delu zaključena. Prizadevanja, da bi se za januar prihodnjega leta določeno glasovanje za nadaljnjo usodo te sedaj avtonomne, pod upravo Društva narodov stoječe pokrajine med mejo Francije in Nemčije odgodilo na poznejši čas, so se morala umakniti močnim argumentom spoštovanja mednarodnih obveznosti, ker bi se sicer dalo Nemčiji v roko nevarno moralno orožje. Plebiscit bo torej izveden tako, kakor stoji v mirovni pogodbi, sklenjeni v Versaillesu med Francijo in Nemčijo. Posaarci bodo čez leto dni glasovali: ali naj se pridružijo Nemčiji, Franciji ali naj ostanejo še nadalje avtonomni? Nerešene so samo še manjše podrobnosti, zlasti glede formalnih strani izvedbe ljudskega glasovanja. Tako stoji Posaarje danes pred enako usodno-važnim aktom, kakor je stalo pred štiri najstniti leti naše Koroško. In vendar je položaj docela drugačen!

S tem, da se je boj v veliki diplomaciji dobojeval do končne odločitve, pričel pa se je v malem, v Posaarju samem. Na delu so tri sile: Francija, Nemčija in avtonomna plebiscitna pokrajina sama. Želja Francije bi bila, kar je docela naravno, da bi se Posaarje odločilo zanj. V tej smeri so na delu posaarski Francozi, večinoma naturaliziranci, ki so pa po številu neznatni. Prvobitnih Francozov je tam malo, več pa je priselencev zadnjih 15. let, ki bodo, v kolikor so naturalizirani, imeli glasovalno pravico. (Na Koroškem priseljenim Slovencem tega niso dovolili, niti tistim, ki so živeli tam več desetletij!) Pravico do glasovanja pa bodo imeli tudi tisti, ki so se po ustanovitvi avtonomnega Posaarja odločili za francosko državljanstvo in teh je, kolikor je uradno znano, 10 do 15 tisoč, naskrivaj pa se jih je »po-francozilo« najbrže še enkrat toliko in se njihovo število še vedno množi. Značilno pa je, da sprejemajo francosko državljanstvo tisoči pravih pristnih Nemcev, in to samo zaradi tega, da bi se obvarovali pred terorjem narodnih socialistov, če bi plebiscit izpadel v korist Nemčije in bi Posaarje prišlo pod berlinski škorenj.

Vendar ima francoska želja tako malo izgledov, da je nihče ne jemlje resno v račun, tudi Francozi sami ne. Prav tisti, ki ne verujejo v zmago Francije, pa tudi ne verujejo v zmago Nemčije,

ki hoče, da se Posaarje vrne k skupni domovini in združi s »tretjo državo«. Zdi se celo, da tudi Nemci sami niso popolnoma prepričani o zmagi svoje stvari, kajti metode, ki se jih poslužujejo, so vse prej ko dokaz take vere. Njihova argumenta sta grožnja in teror. V Nemčiji so izvežbali celo vrsto narodnosocialističnih agitatorjev iz Posaarja, ki so sedaj organizirali narodnosocialistične celice in celo napadalne čete, dasi je vse to strogo prepovedano. Posaarska mednarodna vlada, v kateri je minister celo tudi zastopnik Jugoslavije, dr. Zoričič, je bila nujno prisiljena seči po najstrožjih ukrepih, da zavrne nemško agitacijo v dovoljene meje ter obvaruje ne-hitlerjevce pred hitlerjevskim nasiljem. Pod uplivom te agitacije se sedaj organizira fronta vseh tistih, ki so za glasovanje za Nemčijo. Pretežno jo tvorijo narodni socialisti ali vsaj njihovi simpatizerji. Zanj so se izrekle tudi že nekatere celotne organizacije ali pa vsaj po pretežnem delu odbornikov in članstva.

Tretja skupina, ki ni niti za glasovanje za Francijo niti za glasovanje za Nemčijo, je avtonomistična. Tvorijo jo vsi levičarji, komunisti in socialni demokrati, pa tudi razni demokratski elementi. Njim se pridružujejo tudi klerikali, ki, ki so kot katoličani proti pruski protestantovski narodnosocialistični nadoblasti, v kolikor ne simpatizirajo direktno z idejo glasovanja za Francijo. Za fronto avtonomistov so se doslej izjavile vse levčarske, demokratske in klerikalne politične in kulturne organizacije, katerim pritrjujejo še nekatere gospodarske, stoječe na stališču, da je Posaarju zagotovljen stalni gospodarski procvit samo če ostane avtonomno ali pa če se pridruži Franciji. Trenutno je fronta avtonomistov vsaj tako, če ne še bolj močna, kakor fronta pristašev priključitve k Nemčiji. Če bi jo okrepila še fronta pristašev Francije, bi, če bi bil plebiscit sedaj, skoraj gotovo zmagala. Toda do glasovanja je še skoraj leto dni, in v tem dolgem času se lahko marsikaj spremeni, bodisi v korist ene ali druge skupine. Skoraj gotovo pa je, da bo francoska fronta, če bo videla, da bi njeno glasovanje za priključitev k Franciji lahko povzročilo tako razcepjenost, da bi zmagali pristaši Nemčije, podprla s svojimi glasovi avtonomistično. Boj bo seveda skrajno srdit in bo Posaarje tekom letošnjega leta še velikokrat obrnilo nase pozornost Evrope. —r.

Avstrija samo nemška pokrajina

SKLEPI TAJNE SEJE DRUŠTVA NARODOV. IZREDNO ZASEDANJE SVETA D. N. NA DUNAJU. PONUDBA POLJSKE. STALIŠČE NEMČIJE. ANGLIJA SVARI PRED PRENAGLJENIMI KORAKI.

ŽENEVA, 25. januarja. Na tajni seji sveta Društva narodov je bil predložen predlog, naj bi se z ozirom na akcijo, ki jo vodi Nemčija proti samostojnosti in neodvisnosti Avstrije, v primeru potrebe sklicalo izredno zasedanje sveta Društva narodov, in sicer na Dunaju. To je predlagala neka velesila. Poljski zunanji minister general Beá je izjavil v zvezi s tem kot predsednik sveta, da je Poljska pripravljena financirati to zasedanje, ki ni predvideno v proračunu Društva narodov, od članov sveta pa ni mogoče zahtevati, da sami osebno trpijo vse te stroške. V tej zadevi še ni bil sprejet noben sklep.

DUNAJ, 25. januarja. Kakor se doznava iz zanesljivega vira, se svet Društva narodov ne bo omejil izključno le na proučevanje avstrijsko-nemških odnošajev, temveč bo istočasno razpravljal tudi o odnošajih, ki so med Švico in Nemčijo ter med Nizozemsko in Nemčijo. Mimo tega bo dala ta razprava iniciativo za reševanje podonavskega problema. Kdor pozna mentaliteto sedanjih nemških oblastnikov, bo lahko spoznal njihovo stališče. Berlin stoji danes na stališču, da Avstrija ni nič drugega, kakor eno-

stavna nemška dežela, ki je le slučajno prispela v položaj, da oponira svojem centru v Berlinu in ki se mora zato pokoriti kot renitentna. Zato zaenkrat še ni znano, kako namerava svet Društva narodov oziroma Društvo samo kot tako doseči za svoje sklepe ono spoštovanje, ki bi ga morali uživati, zlasti ker je jasno, da se Berlin ne bo mnogo oziral na sklepe in odločitve sveta Društva narodov.

LONDON, 25. januarja. Vsi listi poročajo, da je angleška vlada svetovala avstrijski, da glede vprašanja neodvisnosti Avstrija sedaj ne vznemirja Društva narodov. Angleška vlada je na svoji večerajšnji seji sklenila pozvati svojega poslanika v Berlinu, naj polzve pri nemški vladi za stališče Nemčije. Šele za primer, da bi bile te informacije nepopolne, bi se Anglija v popolnem soglasju z Rimom in Parizom odločila za prijateljsko intervencijo v Berlinu v korist Avstrije. Avstrijska vlada bo morala sedaj, ko je bilo njenemu poslaniku baronu Frankensteinu v Foreign Office označeno stališče Anglije, počakati z iniciativo za sklicanje izredne seje Društva narodov.

Obnoveitev levičarskega kartela v Franciji

AFERA STAVISKY JE ZOPET ZDRUŽILA RADIKALE IN SOCIALISTE. NOVA SENZACIONALNA ARETACIJA.

PARIZ, 25. januarja. Kakor je bilo pričakovati, je kartelistična večina izglasovala zaupnico Chautempsovi vladi. Levičarski kartel se je smatral močno ogroženega po napadih opozicije, ki je sklenila izrabiti prav vse, kar se le da, da čim bolj očrni vlado in njene stranke. Kljub vsem nesoglasjem, ki so bila med radikali in socialisti, so oboji končno vendarle razumeli, kakšna usoda bi jih čakala, če ne bi nastopili skupno. Pod to silo raz-

mer je bil torej levičarski kartel zopet obnoveitev.

PARIZ, 25. januarja. V aferi Staviskoga je bila izvršena zelo senzacionalna aretacija. Policija je prišla generalnega ravnatelja zavarovalne družbe »Conscience« Louisa Guebina, ki je obtožen, da je plasilal založnice Bayonneske hranilnice v vrednosti 180 milijonov frankov, za kar je prejel od Staviskoga visoko provizijo.

Hitlerjevci proti monarhistom

BERLIN, 25. januarja. V Weimaru je bila svečano proslavljena četrta obletnica, odkar je postal sedanji notranji minister dr. Frick prvi narodnosocialistični minister v Turingiji. Na tej proslavi je minister dr. Frick v svojem govoru ostro nastopil proti monarhistom in izjavil, da nekateri ljudje v Nemčiji niso pravilno razumeli nemške revolucije in da še vedno upajo, da bodo legli v posteljo, ki jo je pripravil Hitler. Pa se silno motijo. Hitler in njegova vlada ne bosta nikdar zapustila mesta, na katero ju je privedla previdnost in se bosta branila do zadnjega diha.

Titulescu bolan

BUKAREŠTA, 25. januarja. Zunanji minister Titulescu, ki se je že na povratku iz Ženeve v Zagreb močno prehladil, je zbolel za vnetjem srednjega ušesa. Ker so mu zdravniki prepovedali vsako zapustitev bolniške sobe, se tudi ni mogel udeležiti današnjega sprejema bolgarskega kraljevskega para.

SLOVO VUKČEVIČA.

SOFIJA, 25. januarja. Bolgarska brzojavna agencija poroča: Nj. Vel. kralj Boris je sprejel včeraj popoldne ob 17. uri še pred svojim odhodom v Bu-

karešto v avdienci jugoslovanskega poslanika dr. Vukčevića, ki je premeščen za poslanika v Budimpešto. Kralj Boris je izročil poslaniku v znak posebne naklonjenosti in priznanja, da ga ceni zelo visoko, svojo fotografijo z lastnoročnim podpisom.

BOJ MED FRANCOSKIMI MARKSISTI.

PARIZ, 25. januarja. Med socialisti in neosocialisti na deželi niso prav nič prijateljski odnošaji. V Nancyju so hoteli imeti neosocialisti javno zborovanje, kar pa se jim ni posrečilo, ker so vdrli v dvorano množični socialisti in jih zmetali na prosto. Nastal je silen pretep, ki ga je končala policija šele z največjim naporom.

TAJNO OROŽJE V AVSTRIJI.

SCHWECHAT, 2. januarja. Včeraj zjutraj je policija v nekem občinskem poslopu odkrila veliko zalogo orožja in streljiva. Zaplenila je 3 strojne puške, 60 navadnih pušk, 200 ročnih granat in 20.000 patron za puške.

AKROPOLA V NEVARNOSTI.

ATENE, 25. januarja. Grški arheolog Palanos je podal grški vladi poročilo, da je ugotovil na podlagi svojih dolgotrajnih opazovanj, da proti Akropoli resna nevarnost zrušenja. Vlada je takoj odobrila potrebni kredit, da se grozeča katastrofa prepreči.

Sprejem kralja Borisa v Romuniji

KRALJ IN KRALJICA STA PRISPELA DOPOLDNE V BUKAREŠTO. — PROGRAM BIVANJA V ROMUNJI.

BUKAREŠTA, 25. januarja. Bolgarski kraljevski par je prispel davi ob 9. uri s parnikom v Glurgjevo, od koder le po kratkem sprejemu nadaljeval vožnjo z dvornim vlakom v Bukarešto. V njegovem spremstvu je od politiki samo ministrski predsednik in zunanji minister Mušanov. Na tukajšnjem kolodvoru so kraljevske goste sprejeli kralj Karol, kraljica mati Marija, bivša grška kraljica Elizabeta in princ Nikolaj ter celotna romunska vlada. S kolodvora se je po zelo prišrčnem sprejemu bolgarski kraljevski par obenem z romunskim kraljevim domom in ostalimi odličniki v svečanem sprejemu odpeljal skozi mesto v dvor, kjer je bilo opoldne intimno rodbinsko kosilo, katerega sta se udele-

žila tudi ministrska predsednika Mušanov in dr. Tatarescu. Popoldne bo v narodnem gledališču svečan koncert filharmonije, ob 17. uri pa se bo vsa visoka družba odpeljala v Sinaio. Jutri bo tamkaj veliko dvorno kosilo, na katero so povabljeni vsi ministri in mnogi ugledni politiki. Po popoldanskim sportnih prireditvah bo zvečer svečan sprejem na čast gostom. V soboto bo cela vrsta najrazličnejših prireditvev in zabav, v nedeljo bo dvorni lov, popoldne pa se bo bolgarska kraljevska dvojica odpeljala nazaj v Bolgarijo.

BENEŠ V PRAGI.

PRAGA, 25. januarja. Češkoslovaški dopisni urad poroča, da se je zunanji minister dr. Beneš davi vrnil v Prago.

Dnevne vesti

Iz seje mestnega sveta

Mariborski mestni svet je imel sinoči v mestni posvetovalnici pod predsedstvom župana g. dr. Lipolda svojo sejo. Razpravljali so o raznih gradbenih in drugih zadevah in podeli uporabno dovoljenje Franciški Šmiderjevi za preurejene prodajniške prostore v Gosposki ulici, gradbeno dovoljenje pa Mariborskemu kreditnemu zavodu na Grajskem trgu za preureditev stanovanj v prvem nadstropju. Nadalje je mestni svet razpravljal o § 2 gradbenega zakona, ki predpisuje, da je smatrati gramozne jame v takem smislu, da se mora imeti za nje gradbeno dovoljenje. Odslej bodo morali vsi lastniki gramoznih jam imeti taka dovoljenja.

Obširna je bila razprava o gradnji novih ulic in cest. Izkazalo se je, da sedanjše ulice in ceste ne ustrezajo današnjemu prometu. Cestišča so preširoka, hodniki pa preozki. Zaradi tega se ne more urediti promet in se razvijati kakor bi se moral. Prav tako pa morajo pešci v gneči stopati na cestišče zaradi preozkih hodnikov in se tako izpostavljati nevarnosti. Mestni svet je sklenil urediti nove ulice v 5. mestnem okraju tako, kakor to zahteva današnji čas. Betnavska cesta, ki je sedaj 15 metrov široka, bo dobila 9 metrov široko cestišče in 3 metre širok hodnik. V isti izmeri bosta zgrajeni tudi Delavska in Fochova ulica. Cestišče Metelkove ulice bo široko 6 metrov, hodnik pa 3 metre, Gubčeva ulica, ki je 10 m široka, pa bo dobila 6 m široko cestišče in 2 m širok hodnik.

Med drugimi je nadalje mestni svet dovolil Slovenskemu vokalnemu kvintetu iz Ljubljane uporabo velike kazinske dvorane za koncert, ki bo 3. marca.

Iz banovinske službe. Za primarija v IV. položajni skupini je bil imenovan v javni bolnišnici v Murški Soboti g. dr. Vladimir Brezovnik, za arhivskega uradnika v 9. položajni skupini v splošni bolnišnici v Mariboru pa g. Vilko Hötzel.

Iz šolske službe. Iz Središča je premeščen na Runeč učitelj g. Karl Stokl.

Nov grob. Včeraj je umrl v Strmi ulici v starosti 78 let upokojeni ravnatelj mariborske mestne hranilnice g. Jurij Peyer. Pogreb bo jutri v petek ob 15. uri iz kapelice na mestnem pokopališču. Bodi mu ohranjen trajen spomin, žalujočim ostalim naše iskreno sožalje!

Poroke. V zadnjih dneh so se v Mariboru poročili: Jakob Medved, posestnik in Marija Ozvaldova, posestnikova hčerka; Ivan Zdovc, čevljar in Terezija Harbova, šivilja; Friderik Ferk, delavec in Marija Duhova, delavka; Karol Hitzl, ključavničarski mojster in Irena Richterjeva, modistinja; Rudolf Kaube, tovarniški delavec in Marija Sisičeva, tovarniška delavka. Bilo srečno!

Danes zvečer ob 20. uri bo na skupnem sestanku »Jadrana« in »Nanos« v mali dvorani Narodnega doma predaval g. Radivoj Rehar, glavni urednik »Večernika«, o zunanji politiki Italije. Vabljeni vsi! Društvo »Nanos« obvešča tem potom vsa društva, da priredi v soboto, dne 3. februarja t. l. v vseh prostorih Narodnega doma veliko dobrodelno prireditev.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v četrtek predava g. univ. prof. dr. Ljudevit Hauptman iz Zagreba o Bismarcku in o pruskem duhu, jutri v petek pa o podonavskih problemih. Opozorilo: V ponedeljek 29. januarja bo planinski večer Milje Debelakove, prve slovenske plezalke. Govorila bo o svojih turah po Julijskih alpah in po Prokletiji (Albanija).

O srbski zgodovini bo predaval v petek 26. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma inž. Stanojčič. Predavanje so organizirale mariborske nacionalne organizacije in je dolžnost vsega članstva, da se udeleži predavanja v čim večjem številu.

Klub književnikov v Mariboru ima sestanek jutri v petek 26. t. m. ob 20. uri v Grajski kleti.

Napoved pridobitve obrtnikov. Člani Slovenskega obrtnega društva naj se zglasijo čimprej v društveni pisarni v Veštrinski ulici 11 glede napovedi pridobitve.

Planinsko kraljestvo na mariborskem platnu. Da je objelo razumevanje naravnih krasot, zlasti pa naših gora in planin že tudi najširše plasti našega prebivalstva, je bil jasen in nadvse zgovoren dokaz, velikanski obisk, ki ga je zabeležilo sinoči planinsko filmsko predavanje v dvorani Ljudske univerze, ki ga je priredil zimskosportni odsek mariborske podružnice SPD. Predavatelj in avtor filma »Klic narave« g. Cveto Švigelj, znani navdušeni planinec in fotoamater, je podal najprej kratek uvod v gorensko planinsko kraljestvo, nakar so se pred očmi hvaležnega občinstva vrstili res izredno zanimivi, krasni in vzvišeno lepoto naših planin opevajoči naravni posnetki. Ker je moralo nad 300 oseb oditi zaradi prenapolnjene dvorane, se bo predavanje in predvajanje filma ponovilo v sredo 31. t. m. ob 20. uri v isti dvorani.

Zlobno razširjanje lažljivih vestí. Sinoči so neznane osebe razširile po Mariboru senzacionalno vest, da je prispela proti večeru v Maribor brzozavka s pretresujočo novico, da se je na smučarski turi v triglavske gorje smrtno ponesrečil ugledni in obče znani mariborski trgovec g. Franjo Mastek z Glavnega trga. Ta vest je bila sporočena tudi v Ljubljano in jo je objavilo v dobri veri, da je točna, tudi današnje »Jutro«. Kakor pa smo izvedeli na vseh pristojnih mestih, je vest docela izmišljena, kar je vzela vsa naša javnost z velikim zadovoljstvom na znanje. Upati je, da bodo razširjevalci te vesti kmalu izsledeni.

Kolednice. Zakaj ne koledniki? Ker so se letos pojavile pri nas tudi kolednice. Naključje je naneslo, da so nas presenetile v Limbušu. Vstopila je najprej v gostilniško sobo snažno oblečena dekle okoli 30. let in vprašala, če sme s svojima tovariščama zapeti kolednico. Zakaj pa ne? Vstopile so in prinesle s seboj majhen kip Marije med dvema svečama, ki so ju prižgale, nato pa zapele kolednico. Pele so v srednjih tonih brez izrazitega soprana, izredno lep je pa bil alt, ki ga je pela okoli 18 let stara dekle. Tega intermezza smo bili veseli in smo pevke tudi nagradili po svojih močeh. Potem so kolednice povedale, da prihajajo iz Vurberga in so se ustavile tudi v Mariboru. Ob tej priliki smo se spomnili naših starih kolednikov in avstrijskih okrajnih glavarjev, ki so izdali orožni kom nalog, naj jih love, ker so hoteli zatreti vse, kar je spominjalo na staro slovensko romantiko. Sedaj smo svobodni, prosto lahko pojejo naši koledniki in orjejo pred pustom naši »orači«. In lepo je, da se naše ljudstvo drži starih običajev. Naše kolednice naj le pojejo dalje ob Dravi, vse gori do Gosposvete!

Samaritanski tečaj. V okviru okrajnega odbora Rdečega križa v Mariboru bo priredil reševalni oddelček gasilske čete v Mariboru nižji samaritanski tečaj s posebnim ozirom na službo. Moški, ki so zdravi in imajo veselje do službe v gasilski četi in pri reševalnem oddelku, se vabijo, naj se prijavijo najpozneje do 27. t. m. pri društvenem tajniku, Koroška cesta 12. Tečaj bo dvakrat na teden, in sicer ob ponedeljkih in četrtek z začetkom ob 17. ali ob 18. uri v veliki sobi gasilske čete. Predavanja in vaje se bodo pričele v ponedeljek 29. t. m.

Lep dar. Kakor je znano, je mariborska strelska ekipa na lanski vsedržavni strelski tekmi v Beogradu dosegla krasne uspehe, ki bi bili pa nedvomno še mnogo boljši, če bi bila ekipa razpolagala z enakim orožjem, kakor ostali strelci. Da se omogoči našim strelcem nabava najpreciznejšega orožja, s katerim si bodo mogli eventualno priboriti tudi prvaštvo med jugoslovanskimi strelci, je darovala tukajšnja tovarna Docto, in drug mariborski zvezni strelski družini znesek 1000 Din, za kar ji izreka odbor najiskrenejšo zahvalo.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 7. številki: Zakon o pokojninskem zavarovanju nameščencev, odpoved sporazuma o mednarodnem registriranju tvorničarskih in trgovinskih žigov, odpoved mednarodne konvencije o ukinutvi prepovedi in omejitev ter izvoza v Anglijo, spremembe v staležu banovinskih uslužbencev na področju naše banovine in razne objave iz »Službenih novine«.

Samo teden dni je še do planinskega plesa! Priskrbite si torej pravočasno vstopnico vnaprej, ker je cenejša kakor pri večerni blagajni!

Reduta ISSK Maribora »Noč smeha«. Dne 10. februarja popoldne bo kakor vsako leto pred veliko reduto otroško rajanje v veliki dvorani Unione. Zabave bo dovolj za otroke in odrasle. Prijave za to otroško veselje in vaje so vsak petek od 15.30 do 16.30 v telovadnici bivšega ženskega učiteljskega, Razlagova ulica.

Petek 26. Velika igra na
!SVENGALI!

Belgijsko potovalno društvo »Voyages Brooke« je najelo za prvo letošnje krožno potovanje v Grčijo naš največji luksuzni parnik »Kraljica Marijo«. Vkrcaje se izvrši v Benetkah, nakar se vrši potovanje po sledečih progah: Krf-Katakole, Ghyteien-Santurin-Delos-Nauplia-Faleron-Atene-Itea-Dubrovnik. Predvideni so številni izleti na kopnem z obiskom znamenitejših krajev grške historične tradicije. Cene so jako nizke ter se gibljejo od Din 4000 naprej. Ker je še nekoliko mest na parniku nezasedenih, opozarjamo na to potovanje. Glede informacij in prijav, nakupa valut ter vizumov izvolite se obrniti na »Putnika«, Maribor, Aleksandrova c. 35, tel. 21-22.

Podpora vlade za pobijanje sadnih škodljivcev. Kmetijsko ministrstvo bo izplačalo banskim upravam za pobijanje raznih škodljivcev, ki so pokvarili zlasti slive in jablane, podporo 400.000 Din. Od tega zneska bo prejela banska uprava v Ljubljani 50.000 Din in jo bo uporabila za nabavo sredstev proti škodljivcem, ki so okužili sadno drevje. Siromašnim sadijarem bo banska uprava dajala ta sredstva brezplačno, imovitejšim pa po znižani ceni, in sicer samo za škropljenje lastnega sadnega drevja.

Tiskovne tožbe. Lani je bilo pred tukajšnjim okrožnim kot tiskovnim sodiščem 23 tiskovnih pravn. Tiskovne pravde so od prejšnjega leta tudi pri mariborskem sodišču močno narasle.

Tudi konzum piva občutno pada. Iz statističnih podatkov je razvidno, da je padel konzum piva v naši državi lani v primeri s prejšnjimi leti na 1 tretjino. Vseh 33 pivovarn v državi je prodalo lani samo 229.440 hl piva, dočim se je porabilo poprej vsako leto okrog 700.000 hl.

Sv. Jakob v Slov. goricah. V zadnjem času opažamo v našem kraju precejšnje razmah družbenega delovanja. To je nedvomno zasluga novodošlega učitelstva. Že v mesecu decembru so nas pomladkari Rdečega križa presenetili s svojo lepo božičnico, na kateri so bili po pestrem sporedu vsi pomladkari obdarovali. S podvojenim elanom pa se je začelo delo pri Sokolu, ki ni zaradi lanske večkratne izmenjave glavnih funkcionarjev tako napredoval, kakor bi bilo želeli. Tudi je bila preteklo nedeljo ustanovljena gasilska četa, ki ji želimo najlepših uspehov.

Radio Ljubljana. Spored za petek 26. t. m. Ob 11.00: Šolska ura: »O lepem vedenju« (Pero (Horn)); 12.15: Sevdalinke v reproduc. glasbi; 12.45: poročila; 13.00: čas. reproduc. koncert slov. narodnih; 18.00: reproduc. pesmi donskih kozakov; 18.30: izleti za nedeljo (dr. Rudolf Andrejka); 19.00: Sokolstvo: Sokolsko delo v dravski banovini (Veri Švajger); 19.30: predavanje Narodne obrane; 20.00: prenos iz Zagreba; 22.00: čas. poročila, angleška plesna glasba na ploščah.

Grajski kino. Do vključno četrta izborna veseliga »Alpski raj«. V petek se začne predvajati najlepši in najboljši film »Greta Garbo« »Kraljica ljubezni«. (Susane Lenox-Helgi npadec in slava). Ta film je v nemškem jeziku. Greta Garbo igra v tem filmu dovršeno in nastopa v 18 toaletah.

Kino Union. Danes zadnji dan kolosalni film »Ekstaza«. Od jutri dalje velesenzacija »Maratonski tekač«, največji sportni in ljubavni film, ki je očaral ves svet, z B. Helmovo, V. de Kovo in P. Hartmannom.

Pri Ishijasu sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez muje izdatno izboljšanje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Na. o. o. gledališče

REPERTOAR

Četrtek, 25. januarja ob 20. uri: »Scampolo«, Red C.

Petek, 26. januarja. Zaprto.

Sobota, 27. januarja ob 20. uri: »Scampolo«, Red A.

Nedelja, 28. januarja ob 15. uri: »Studentje smoe«. Najnižje cene. (Sedeži po Din 15, 12, 10, 8, 6, 5, stojišča po Din 3 in 2.) Ob 20. uri: »Mala Floramye«. Gostovanje tenorista Stjepana Ivelje.

Nicodemijeva komedija »Scampolo«, zabavno in duhovito pisano delo, ki je v Skrbinskih režiji ter z Branko Rasbergerjevo v naslovni ulozi dosegla prav lep uspeh, se ponovi v soboto 27. t. m. za red A.

Tenorist Stjepan Ivelja, priljubljeni bivši tenor naše opere, ki je pozneje deloval v Ljubljani in Gradcu, gostuje v poslednjem času z odličnimi uspehi v Zagrebu, kjer je kritika polna hvale o njem. Ivelja gostuje to nedeljo zvečer kot Mirko v Tijardovičevi opereti »Mala Floramye«. Gostovanje simpatičnega pevača, ki je, odkar je iz Maribora, še mnogo napredoval, bo mariborsko občinstvo gotovo zanimalo.

Vstopnina od Din 15 navzdol velja pri operetni predstavi »Studentje smoe«, ki bo to nedeljo popoldne ob 15. uri. Najcenejši sedež stane samo 5 Din. Na ta način je obisk gledališča omogočen tudi gmotno najbolj šibkim slojem. Priporočamo čimprejšnjo nabavo vstopnic.

Prihodnja glasbena premiera bo Fallova izvrstna opereta »Štambulska roža«. Delo se zaradi svoje sveže muzike in posrečene zabavne vsebine drži stalno na repertoarju gledališča. »Štambulska roža« pripravljata kapelnik Herzig in režiser Harastovič. V opereti so zaposleni Udovičeva, Barbičeva, Starčeva, Savinova, Gorinškova, Čepičeva, Rasberger, Sancin, Gorinšek, Harastovič, Medven, Nakrst in Furijan.

Pri ljudeh, ki so potrli, preutrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica pristo kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Razpisana služba. Banska uprava razpisuje službeno mesto trsničarja-drevesničarja na banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli pri Slatini Radencih. Prosilci, ki morejo imeti najmanj dvoletno kmetijsko šolo in zadostno prakso v vinarski in sadjarski stroki, ter so zadostili tudi vsem ostalim pogojem, naj vložijo pravilno kolkovane in s potrebnimi dokumenti opremljene prošnje najpozneje do 10. februarja pri banski upravi v Ljubljani.

Tat v cerkvi. Včeraj popoldne se je splazil v magdalensko cerkev neznan tat in ukradel z nekega stranskega oltarja 350 Din vreden prt.

Vremensko poročilo s pohorskih vrhov. Pohorski dom in Mariborska koča: ob 7. uri — 8, mirno, jasno, 70 cm pršiča, smuka idealna. Klopni vrh: ob 7. uri — 8, mirno, jasno, 80 cm pršiča, smuka idealna. Pesek: ob 7. uri — 9, mirno, jasno, 85 cm pršiča, smuka idealna, skakalnica uporabna. Senjorjev dom: ob 7. uri — 10, mirno, jasno, 125 cm pršiča, smuka idealna. Činžat nad Falo: ob 7. uri — 7, mirno, jasno, srež 50 cm, smuka ugodna. Sv. Lovrenc na Pohorju: ob 7. uri — 7, mirno, jasno, srež 80 cm, smuka jako dobra, skakalnica uporabna, cesta za sani uporabna. Ribnica na Pohorju: ob 7. uri — 6, mirno, jasno, srež 60 cm, smuka zelo dobra, cesta za sani uporabna. Rimski vrelci: ob 7. uri — 9, mirno, jasno, 3 cm novega pršiča na potagi 40 cm, smuka idealna, sankališče idealno, cesta za sani uporabna.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 7.6 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 8.2 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 12.7 stopinjah 755.3, reduciran na ničlo pa 753.7; relativna vlaga 85; vreme je jasno; vremenska napoved pravi, da bo vreme ostalo še nekaj dni jasno, zjutraj pa bo mraz.

Prolesno zborovanje čevljarjev

MARIBORSKI ČEVLJARJI, POMOČNIKI IN TRGOVCI PROTI TUJI KONKURENCI.

Včeraj popoldne je sklicalo »Združenje čevljarjskih mojstrov v Mariboru« v Gambinovo dvorano veliko protestno zborovanje proti uvajanju vsake nove konkurence v obmejnem Mariboru v čevljarjski stroki. Zborovanja se je udeležilo nad 300 mojstrov in njihih pomočnikov iz Maribora in bližnje okolice, pridružilo pa se jim je tudi več zastopnikov mariborskih trgovin s čevlji, usnjem in čevljarjskimi potrebščinami.

Zborovanje je vodil prednik združenja g. Krajcar, ki je pozval navzoče, posebej pa še magistratnega direktorja g. Rodoška, obrtnozadružnega nadzornika g. Založnika, tajnika Zbornice za TOI g. dr. Pretnerja iz Ljubljane, predsednika Okrožnega obrtniškega odbora g. Bureša, predsednika Združenja trgovcev g. Weixla, predsednika Slovenskega obrtniškega društva g. Soiča in podpredsednika g. Vahitarja, zastopnika ljubljanskega društva g. Kristana i. dr. Nato je orisal v daljšem izvajanju sedanjih težkih položaj naših čevljarjskih obrtnikov in njihovih uslužbencev z ozirom na tujo industrijsko konkurenco. Ker pa se konkurenca v obmejnem Mariboru še namerava v bližnji bodočnosti povečati, je to postalo novod za včerajšnje zborovanje, ki je bilo oherem največje tovrstno zborovanje v Mariboru sploh. Tudi vsi ostali govorniki, med njimi zastopnik Zbornice

za TOI g. dr. Pretner, zastopnik pomočnikov g. Ulbl, zastopnik trgovskega stanu g. Weixl, zastopnik ljubljanskih čevljarjev g. Kristan, zastopnik Slovenskega obrtniškega društva g. Vahitar in drugi, so govorili v tem smislu in proti tuji konkurenci.

Po končanih govorih je bila soglasno sprejeta daljša resolucija, v kateri zahtevajo zborovalci v svojem imenu ter v interesu občin, banovine in države, da se prepreči in končno ustavi vsako novo odpiranje trgovin s čevlji v Mariboru, da se uredi po točni določitvi potreba čevljev v državi in se zagotovi možnost zaslužka ter aktivnosti domači čevljarjski industriji, trgovini in malemu obrtu, da se s takimi ukrepi zmanjša brezposelnost v tej stroki, da se odstrani tuja konkurenca iz naše države, kar bo v dobrobit države in složenosti, da se že reši svoječasna prošnja za kontingentiranje proizvodnje čevljev v naši domači čevljarjski industriji, da se ukine izvrševanje obrtniških del v kaznilnicah in odpravi obrtniška vzgoja v pohojševalnicah ter podobnih zavodih, da se že prične dosledno izvajati banska uredba o pobijanju šušmarstva in se v ta namen izda poseben zakon, da se pavšlira pridobnina in dopolnilni davek za male obrtnike tudi v mestih ter da se končno odpravi dose-danji sistem davčnih komisij.

Sokolske vesti

Sokolsko delo v Malem Beogradu

Občni zbor Sokolskega društva Ruše.

Sokolsko gibanje v Rušah zaznamuje v preteklem letu zelo lep napredek, kar se je posebno pokazalo pri udeležbi članstva na občnem zboru, ki je bil v telovadnici Sokolskega doma 20. t. m. Udeležilo se ga je nad 150 članov, članic in prijateljev. Otvoril ga je starosta brat Krejči, narodni poslanec, ki je v uvodnih besedah pozdravil navzočega starosta župe, brata dr. Milana Goriška. Nato se je spomnil umrle sestre Julijane Sernčeve, žene in sodelavke prvega staroste ruškega Sokola. Orisal je v kratkih besedah pomen sokolskega dela na severni meji naše domovine ter idejnega dela med članstvom.

Brat inž. Teržan je prečital poslanico zveze za leto 1934, nato pa je kot poslovodni podstarosta orisal smernice, po katerih je odbor vodil v preteklem letu svoje delo ter uspehe, ki so bili doseženi. Telovadeče članstvo je znatno poraslo, to je od 30 na 70. Število telovadečega naraščaja in dece znaša 300. Posebno pozornost je odbor posvetil vzgoji mladine in je v ta namen ustanovil poseben mladinski pevski zbor, ki ga vodita sestra Dušica Koruzova in brat Jernej Črnko. Ustanovila se je tudi mladinska knjižnica in poseben mladinski odsek, ki ga vodi brat Jernej Črnko. Za porast članstva pa ima največ zaslug brat dr. Zorec, ki je vodil propagandni odsek.

Bruno Holfeld.

Stari klobuk

Seveda ne gre za moj klobuk. O tem klobuku, o katerem moja žena sploh ne govori več, ker je istotako nepoboljšljiv kakor jaz, ni govora. Gre za stari sivi klobuk moje žene, o katerem mi je danes z vso odločnostjo izjavila, da ga jutri ne bo več nosila. Toda jutri ga bo zopet nataknila na glavo, ker ji pač ne morem kupiti drugega. Saj bi rad ali...

Stari sivi klobuk ima namreč svojo čudno zgodbo. Stal je dvajset šilingov. Tako je rekla moja žena, in jaz ji verjamem. Sicer pa skrbim, da na noben način ne grem s svojo ženo kupiti klobuka ali čevljev. Moj svet je vendar znan. Toda to je druga stvar. Klobuk je torej stal dvajset šilingov, bil je zares čeden ter je svoje mesece dobro odslužil. Potem je prišlo poletje.

»Ti,« je rekla moja žena resno, »preden odpotujem, moram imeti nov klobuk!«

»Kajpada.«

Kakšen naj bo odgovor, ako ne moreš takoj vzeti iz listnice bankovca za dvajset šilingov?

Moja žena je odpotovala. V zadnjem trenutku med vožnjo na kolodvor je dejala:

»Veš, klobuk je vendar še dober. Jeseeni pridejo itak novi modeli.«

Odleglo mi je.

Prišla je jesen in z njo novi modeli. Sedaj sem hotel odpotovati jaz. Zelo rad grem na dopust, če morem v vlak zares sedeti in če dobim v prvi boljši gostilni takoj sobo. Torej odpotujem skupno z ženo.

»Ti, imeti moram nov klobuk,« me je opomnila že dva tedna naprej.

»Kajpada.«

Na skrivnem pa sem mislil v resnici, kako bi jo pregovoril zaradi novega klobuka.

Stala sva pred uradom za tujski promet. Stresla me je strast: le daleč, le daleč, ven v svet!

Potovanje vendar ni tako drago. Treba je le razumeti ter štediti ob pravem času

in na pravem mestu. K temu spada tudi klobuk. Stala sva pred vabečo izložbo. Krasni reklamni lepaki. Modro morje, zeleno obrežje s palmami, med vitkimi debli, v daljavi pa rumena vabljiva puščava. Ali ste že videli kdaj podobno sliko? Ali ste že bili kdaj v čarobni puščavi. Kako bi se človek upiral!

»Glej, draga moja,« sem rekel ženi, »denarja imava toliko, vožnja stane toliko, za hrano pa je potrebno toliko. Poleg tega pa je treba imeti nekaj za rezervno. To prav zadostuje. Seveda ti je potreben nov klobuk in jaz bi prav za prav potreboval nove čevlje.«

»Da, da,« je pristavila, »prav za prav je tvoj povrnik zares že klaverno.«

»Res je.«

Pogledal sem po sebi, toda skozi papirnate lepake je sijalo solnce in obsvetljivalo moj klaverni povrnik. Čevlji so se mi zdeli kakor novi — in stari sivi klobuk se je tudi oleskal z žarki solnca izza lepakov. Prav dober je še.

Nisva kupila ne klobuka ne čevljev ne površnika, zato pa sva bila deležna kra-

Občni zbor pobrežkega Sokola

V nedeljo 14. t. m. je polagalo pobrežko sokolsko društvo obračun svojega dela na četrtm občnem zboru, ki ga je vodil društveni starosta br. Jože Klemenčič. Uvodoma je pozdravil vse navzoče, posebej pa zastopnika pevskega društva »Zarje«, sokolskega društva s Teznega, župnega delegata br. Lavrenčiča in dopisnega župana br. Volka.

Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da je delo v preteklem letu napredovalo in si je mlado društvo vzgojilo že kader discipliniranih Sokolov. Tajnik br. Danilo Vežjak je v svojem poročilu orisal društveno delovanje v administrativnem, tehničnem in gospodarskem pogledu. Prav tako skrbno sestavljeno je bilo nadalje poročilo društvenega načelnika br. Albina Bana. Iz statistike posnemamo, da so telovadci pridno vadili in je število telovadnih ur naraslo. Tudi so se telovadci udeležili vseh obveznih društvenih in drugih prireditev. Razvoju na raščaja se posveča vsa pažnja. Društvo pa trpi, ker nima primernih prostorov za otroke, ki morajo hoditi k telovadbi v šolo na Ruški cesti. Vsem ostalim oddelkom je dal br. Renčelj svojo dvorano na razpolago.

Za ženske oddelke je posebej poročala načelnica s. Neli Primčeva. Tudi iz njegega poročila je razvidno, da je svoje poštovno delo vršila v sokolskem duhu in si vzgojila lepo število pridnih Sokolic in Sokoličic, ki so vsem domačim telovadnim prireditvam pripomogle do lepih uspehov. Društvo pa ni zaostalo

tudi v prosvetnem delu, kar priča poročilo prosvetarja br. Ivana Petroviča. Prosvetno delovanje se je vršilo popolnoma vzporedno s tehničnim. Ustanovila se je potrebna tehnična knjižnica in pričel se je snovati tudi mladinski odsek, katerega naloga je privabiti čim več obrtniške mladine. Z društvenim odrom si je društvo v gmotnem oziru mnogo pripomoglo. Blagajna, ki jo je vodil br. Ludvik Mihelič, prikazuje zadovoljivo bilanco. Vendar pa sili dolg letnega telovadišča k povečanju dohodkov v novem poslovnem letu. Društveni gospodar br. Rojko skrbno varuje vso imovino in se je v svojem poročilu zahvalil vsem, ki so pripomogli društvu, da si je nabavilo to in ono.

Pri volitvah je bil brez sprememb izvoljen dosedanj odbor s starostom br. Klemenčičem na čelu. Nato je v zbranih besedah župni delegat br. Lavrenčič pohvalil delovanje društva in posebej naglašal bratsko slogu, ki odseva iz vsega društvenega delovanja. Ob zaključku občnega zbora se je br. starosta zahvalil vsem udeležencem in pozval vse funkcionarje, da gredo s podvojenimi močmi v novem letu na delo.

ČLANSTVU SOKOLA MATICE. Društveni blagajnik, ki posluje vsako sredo od 18. do 19. v društvenih prostorih v Narodnem domu, prosi vse članstvo, naj bi čimprej poravnalo letno članarino!

Sport

Osmi smučarski izlet zimskosportnega odseka SPD. Zimski odsek SPD priredi v nedeljo 8. smučarski izlet. Odhod bo v soboto ob 18.30 z glavnega kolodvora do Fale in naprej do Klopnege vrha. V nedeljo obisk Rogle in Planinke. Sestop preko grebenov Kasjakovega vrha na Sv. Lovrenc.

Mariborska zimsko-sportna podzveza, službeno. Smučarske tekme za prvenstvo Mariborske zimsko-sportne podzveze in prvenstvo dravske banovine, določene za 27. in 28. I. 1934 v Mariboru, se zaradi slabih snežnih razmer prelože na poznejši termin v mesecu februarju, o čemur se bo pravočasno obvestilo. Razposlani razpis se spremeni v toliko, da bo start za tekmo v teku v Pekrah pri Mariboru v soboto ob 14. uri, skalalna tekma pa v nedeljo na skalalnici MZSP v Betnavi. Termin se bo objavil ob prvem zapadlem snegu.

Poverništvo JLAS v Mariboru, službeno. Opozarjajo se vsi lahko-atletični na sportni velefilm »Maratonski tekač«, ki ga predvaja tukajšnji kino »Union« od 26. do 31. januarja 1934, v katerem so prikazane »Olimpijske igre 1932 v Los Angelesu«. Istočasno se opozarjajo klubi, da ustrezajo okrožnici št. 1/34 v zadevi prijav za sodniške izpite. Poverjenik.

Badjurov »Zimski vodnik po Sloveniji« je pravkar izšel. Vodnik z lično opremo obsega 15^{1/2} pol (246 drobno tiskanih strani), stane 50 Din, naroča se ga na naslov: R. Badiura, Ljubljana, Knaflijeva ul. 9.

Mariborski smučarski klub. Jutri 26. t. m. ob 20. seja upravnega odbora in sestanek tekmovalcev v klubski sobi, Kolodvorska ulica 1.

snih doživetij in najini duši sta obogatili. Stari sivi klobuk je opravil izvrstno svojo nalogo; novi klobuk bi ne bil dosti boljši po vsem tem dežju in solncu.

Vem dobro, enkrat bo treba kupiti nov klobuk in jaz potrebujem čevlje. Tudi povrnika ni mogoče več obrniti, toda ali mora biti vse to prav takrat, ko hočem odpotovati, ali ako hočem za pust s par preostalimi šilingi pripraviti veselje s stvarmi, ki jim maramo umeti in ki za to ne napravijo nobenega presenetljivega veselja?

Mnogo radosti izgubimo, ker si zapiramo pot do radosti z malenkostmi. Ni treba, da so malenkosti prav klobuki in čevlji ter radost ni treba, da je prav potovanje. Nakopičijo se tisočere malenkosti, ki bi jih mogli o pravem času z lahkoto odstraniti. Mnogo pa jih je, ki ne pridejo zaradi samih malenkosti do pravega življenja.

To je zgodba o starem sivem klobuku in zato sem ga vzljubil. Potrdi! je moja dolžnost: malenkosti ne smejo ovirati ve likegal

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

36

Bila sem zelo srečna, da ji morem napraviti malo uslugo, zato sem se takoj vrnila v sobo. Moje mesto na postelji predstojnice je bila med tem zavzela neka druga redovnica, ki se je globoko nagibala k njej, kažoč ji nekaj na svojem ročnem delu. Predstojnica ji je odgovarjala, ne da bi jo pogledala. Njene oči so bile čisto zaprte, tako, da me je opazila šele tedaj, ko sem stopila k njeni postelji. Redovnica mi je takoj prepuстила svoje mesto. Nagnila sem se k predstojnici brez besed. Gledala sem jo samo s proščim pogledom. Dvignila se je malo iz svojih blazin in me vprašala: »Kaj je? Kaj želite? Saj veste, da vam ne morem ničesar odreči?«

»Sestra Terezija...« hotela sem nadaljevati, pa me je prekinila z besedami: »Razumem. Ž njo sem zelo nezadovoljna, ker pa vi zanjo prosite, ji bom oprostila. Pripeljte jo.«

Šla sem k vratom, kjer je stala sirota ter jo poklicala, naj vstopi. Trepečoč in povešenih oči je stopila v sobo, koprena z vzorcem za izgotavljanje čipk, ki jo je nosila, ji je padla na tla. Dvignila sem

jo, jo prišla za roko in odpeljala k predstojnici. Pred njo se je vrgla na kolena ter jokajoč poljubljala njeno roko, prišla mojo, jo spojila z roko predstojnice in pričela obe poljubljati. Na znak predstojnice je vstala in zavzela mesto med nama. Servirali so nam zakusko. Predstojnica je vstala, toda ni sedla med nas, temveč se je sprehajala po sobi in se razgovarjala s sestrami. Pri tem je dala zdaj tej zdaj oni roko na glavo, jo nagnila k sebi in jo poljubila na čelo, ali pa stregla in delila jedi med nas. Naposled je vstopila pred me, me gledala nežno in ljubezljivo, dočim so druge redovnice, zlasti sestra Terezija, povsile oči, kakor da bi se bale, da ji ne store česa, kar ji ne bi ugajalo. Po zakuski sem sedla za glasovir in spremljala dve redovnici, ki sta brez velike umetnosti, toda z mnogo smisla peli. Nato sem morala sama zaigrati in zapeti nekaj pesmi, ki jih je predstojnica poslušala s posebno pozornostjo. Med tem so ostale redovnice stale okoli nju ali pa nadaljevale svoje delo. Prijeten večer se je bližal svojemu koncu. Vse so zapuščale sobo,

samo mene je predstojnica zadržala z vprašanjem, koliko je ura.

»Skoro šest«, sem odgovorila.

»Neke moje zaupnice«, je dejala predstojnica, »bodo kmalu prišle k meni. Premišljevala sem o vašem izstopu iz samostana v Longchampu in sporočila o tem svoje misli prijateljicam. Strinjamo se v tem, da vam nekaj svetujemo. V primeru uspeha, bo prineslo to vam in samostanu nekaj dobička.«

Zaupnice so prišle. Izgleda, da veruje samostansko zaupanje samo starosti in slabosti. Ko so sedle, je predstojnica spregovorila:

»Sestra Suzana. Vi ste mi povedali, da vsoto, s katero ste bili rešeni iz prejšnjega samostana, zahvaljujete samo g. Manouriu?«

»Da, draga mati.«

»Potem so sestre iz Longchampa obdržale denar, katerega so jim bili plačali pri prvem vstopu v samostan?«

»Da, mati.«

»Od te vsote niste ničesar dobili?«

»Ne.«

»In ne prejemate nobenih obresti?«

»Ne.«

»To ni prav. To je vprašanje, o katerem sem se sporazumela s svojimi zaupnicami, ki mislijo vse tako, kakor jaz, in sicer, da morete svoj denar dobiti nazaj in se bo potem uporabil v korist naše

hiše, ali pa morete, kar je najmanj, dobiti od tega rento. Kar se tiče denarja, katerega je za vas zbral g. Manouri, ni z onim v nikakršni zvezi, ker se on ni mučil zato, da bi napravil uslugo Longchampu.«

»Tega ne vem. Najpreprostejša pot bi bila, da ga vprašamo. Nedvomno, če pa njegov odgovor izpade po naši želji, vam bom stavila sledeči predlog: Mi bomo na svoj račun in na lastno nevarnost uvedli v vašem imenu sodno postopanje proti Longchampu in če uspemo, se bo dobljena vsota razdelila na dva enaka dela med vas in samostan. Kaj pravite na to? Vi ne pazite, ker ste se zatopili v neke misli.«

»Mislim na to, da so mi sestre v Longchampu povzročile mnogo muk in bodo zato videle v tej zahtevi čim maščevanje.«

»Ne gre za nikako maščevanje, ker zahtevamo samo tisto, kar vam pripada.«

»In zato moram še enkrat stopiti v javnost?«

»To se bo zgodilo brez vsake nezdode, ker se bo o vas jedva govorilo. Pomislite, naš samostan je reven, dočim je Longchamp bogat. Storili boste le dobro nam, nam, ki vas tako ljubimo.«

Vmešale so se složno vse zaupnice:

»Kdo je ne bi ljubil, saj je je sama dovršenost!«

Moje srečanje z morsko kačo

K VPRAŠANJU EKZISTENCE PREDPOTOPNIH ORJAKOV.

Zadnje dni je prineslo svetovno časopisje vest, da so videli na Angleškem veliko predpotopno pošast ali morsko kačo. Vprašanje, ali živi ta žival ali ne, je predmet razpravljanj že dolga desetletja: nekateri učenjaki in naravoslovci zanikajo možnost, da bi mogla živeti taka žival, dočim navajajo drugi zopet precejšnje število prič in poročil, ki so toliko verodostojne, da jih ni mogoče kratkoma zavreči. Morska kača je bajna žival, ki spada med potomce predpotopnih zverj, in se prikaže silno redko. Nemški mesečnik »Kosmos«, glasilo prijateljev prirode, je obravnaval to vprašanje zelo izčrpno v zadnjem letniku; kdor se zanima za vprašanje, najde tam zanimive podatke. Med njimi tudi izveček poročila, ki ga prinašamo spodaj.

Bilo je leta 1916, nekako sredi julija. Na hričeku Volovica blizu Bara v bivši Črni gori. Med suhimi razbeljenimi skalami je bila peklenska vročina. Prijala je množestvilnim kačam in drugi golazni tam okrog, dočim je bilo za nas dvonožce to pravo pravcato peklenko življenje. Morje spodaj pod nami je bilo mirno, mrtvo, nebo nad njim v svinčeni sivini; nobene blagodejne sapice, ki bi nas osvežila. Kadar nam je dopuščal čas in

nismo mogli nikakor več vzdržati, smo pohiteli doli k obali, da smo se skopali v slani vodi. Imeli smo tik pod hričkom dokaj pripraven prostor za kopanje: majhen zaliv, spredaj ozek in globok, zadaj širji in plitev, dostopen na eni strani preko nizke, komaj do pol metra visoke ploščadi, dočim je na drugi strani zapirala strma stena solnčnim žarkom pot, da nismo mogli tako neusmiljeno pripekati na nas. Daleč naokrog, ne gor ne dol, nikake hiše, nobenega človeka; prijeten mir, pred nami neskončna gladina.

Tistega dne sva pohitela s tovarišem doli v ta zaliv. Bilo je popoldne okrog štirih, zrak čist, nebo jasno. Ker sem imel daljše noge, sem bil precej popreje pri vodi ko on.

Ko sem dospel do ploščadi, sem imel čuden občutek: morda tako, kakor ga imamo, če slutimo v temni sobi nekje živo bitje. Toda videti ni bilo prvi hip nikjer ničesar. Pogledal sem okrog in odrevenel: približno 3 do 4 metre oddaljeno sem videl pred seboj glavo ogromne kače, ki me je motrila s svojimi hladnimi, grozo zbujajočimi očmi. Vzdignila se je bila kak meter visoko nad vodo in obstala v tem položaju delj časa. Kakol dolgo je trajalo vse to, ne vem — zdela se mi je pozneje cela večnost — k sapi sem prišel šele, ko je kača odvrnila

pogled od mene. Tedaj sem skočil nazaj in zaklical tovarišu, da je tam velika kača, naj hiti nazaj po puško.

Med tem je pa pošast, ki sem jo motil v počitku, sklenila odriniti. Odmotavati se je jela od skalovja, čim dalje, tem več je je bilo; naposled sem jo imel pred seboj v celi dolžini, ki je znašala 10 do 12 metrov. Ker se ji na videz ni nikamor mudilo, sem imel priliko, si jo natančno ogledati: glava je bila približno tolikšna in take oblike kakor odraslega teleta z dvema velikimi očmi ob strani; nad njimi dvoje izrastkov, kakor ušesca, ki pa jih nisem mogel dobro razločiti, ker je imela povprek več rjavosivkastih in zamazano belih lis. Trup v sredini debelejši — morda kakih 30—35 cm v premeru, — je bil proti vratu in repu vitek ter je imel v vsej dolžini na vrhu verigaste členke, približno, kakor imajo to krokodili, samo da so bili ti izrazitejši ter gibčnejši.

Na repu je imela žival ob vsaki strani izrastek — kakor kratke plavuti, drugih ob vsem trupu ni bilo videti. Barve vseškozi zamazano rjavkaste, mestoma svetlejše, tako, da kače spočetka nisem mogel ločiti od kamenja.

Na površini iztegnjena je bila kača videti kakor dolga valovita črta: enkrat je vzdignila sprednji del z glavo, potem se je zopet prikazal izbočen del trupa. Premikal pa se je naprej tako, da so nastajale izbočine trupa v navpični smeri, ne kakor pri drugih kačah vodoravno;

tudi je mogla sukati telo okrog vzdolžne osi, in sicer se je opirala pri tem na oba izrastka ob repu.

Ko sem videl, da se sovražnik poslavljala, sem ga obmetaval s kamenjem, vendar živali to ni niti najmanj motilo: mirno se je privala naprej in po kratkem času izgnila v daljavi — žal mnogo prej, preden je prihitel tovarš z morilnim orožjem.

Ta primer je edini v zadnjih dveh desetletjih in radi tega zanimiv, ker se je mogla žival točno in od blizu opisati, dočim je zadeva pri vseh ostalih doslej znanih, bolj zamotana in to posebno iz tega vzroka, ker niso bili tako ugodni pogoji za opazovanje kakor tukaj. Morda se pa bo to vprašanje sedaj končno rešilo, ker imajo na Angleškem 50 prič, ki so vse videle slično pošast; in če bodo imeli srečo, jo tudi vlove. Če se jim — kakor prava kača — zopet ne izmuzne.

R. L. Maribor

ZASTRUPLJENE ROKAVICE.

V Atenah je kupila žena nekega trgovca v trgovini par rokavic, ki jih je takoj pričela nositi. Toda že čez nekaj dni se ji je pojavil na obeh rokah nenavaden lišaj, čigar posledica je bilo zastrupljenje krvi. Ženski so morali v bolnišnici amputirati dva prsta. Preiskava, ki je bila takoj uvedena, je ugotovila, da so bile rokavice preparirane z neko zelo ceno, a izredno strupeno barvo. Trгоvec in pa izdelovalec teh rokavic sta bila aretirana.

Mali oglasi

Razno

APNO ZA GNOJENJE.
Kmetijska družba, skladišče v Mariboru, zbira prilave za skupno naročitev, da se tako poceni nabavna cena in prevoz. 263

Prodaj

PLINSKA PEČ
na prodaj. Cesalni salon L. Leben-Elgl, Gosposka ul. 28, na dvorišču. 282

Stanovanje

STANOVANJE
v I. nadstropju, dve sobi, kuhinja in pritlikline, plin in elektrika, oddam takoj. Vprašati: Betnavska cesta 39. 279

Službo dobi

MIZARKEGA POMOČNIKA
sprejem na stalno. Pogoji v mizarstvu, Levstikova ul. 9. 276

ISČEMO MLAJŠO POSTREŽNICO

za vsa hišna dela. Javi naj se med 13. in 15. uro v Wildenrauerjevi ul. 11, prvo nadstropje 300

ISČEMO AGILNEGA ZAUPNIKA

in akviziterja za Maribor in okolico za ilustrirani tednik. Pogoji ugodni. Pismena ponudbe: France Kozar, Ruše. 277

Pouk

PROFESOR
nudi instrukcije iz francoščine, latinščine, grščine, slovenščine, nemščine. Marijina ulica 25. 130

Sobo odda

VELIKA SALONSKO OPREMLJENA SOBA,
sredi mesta ob Glavnem trgu, na ulico, s posebnim vhodom in uporabo kopalnice se odda z zajuterkom vred solidnemu gospodu. Informacije v upravi »Večernika«. 202

SOBO

in mali kabinet za pisarno ali malo obrt, tik kolodvora, oddam v najem. Aleksandrova cesta 48. 285

ODDAM LEPO OPREMLJENO SOBO

s posebnim vzhodom, dvema gospodoma. Koroška cesta 41, Vojška. 280

DVE OSEBI

sprejem na hrano in stanovanje s 1. februarjem ali takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 264

Kupujte svoje potrebitine pri naših inserentih!

Mestna branilnica v Mariboru naznanja, da je preminul njen dolgoletni in zaslužni ravnatelj v pok., gospod

Julij Peyer

Možu, ki si je pridobil za naš zavod mnogo zaslug, ohranimo časten spomin.

MARIBOR, dne 24. januarja 1934.